

<http://physicsweb.org/article/news/8/9/4>

2004/09/07

خوشه‌های جادویی می‌جدید

یک گروه فیزیک‌پیشه‌ی نظری در ایتالیا و فرانسه، با استفاده از شبیه‌سازی‌ی کامپیوتری خانواده‌ی جدیدی از خوشه‌های جادویی یافته‌اند. این خوشه‌ها (که شامل یک هسته‌ی نیکل یا مس‌اند که اتم‌ها‌ی نقره‌آن را در برگرفته‌اند) سطح بالا‌ی از پای‌داری‌ی ساختاری، ترمودینامیکی، والکترونی دارند. ساختارها‌ی نقره‌مس مغناطیسی هم هستند [1].

نانوخوشه‌ها‌ی دوفلزی را در کاربردها‌ی گوناگون‌ی (از کاتالیزگر گرفته‌تا کاربردها‌ی اپتیکی) به کار می‌برند، و ویژگی‌ها‌ی آن‌ها به هم اندازه و هم ترکیب شان بسته‌گی دارد. خوشه‌ها‌یی که تعداد اتم‌ها‌یشان یک عدد جادویی است، در بسیاری از کاربردها برتری دارند، چون از خوشه‌ها‌ی دیگر پای‌دارتراند.

اخیراً فیزیک‌پیشه‌ها‌ی نوع جدیدی نانوخوشه‌ی نقره‌نیکل کشف کرده‌اند که یک لایه‌ی خوش‌تعریف نقره‌ویک هسته‌ی نیکل دارد. ریکارڈ فراند [2] و هم‌کارانش از جنوا، میلان، گتسان، تریسته، و مریسی، به‌طور نظری نشان داده‌اند یک خانواده‌ی کامل جدید خوشه‌ها‌ی پای‌بیست‌وجهی (بی‌آی‌اچ) [3] هست. پای‌بیست‌وجهی‌ها را با پکاندن بیست‌وجهی‌ها‌یی می‌سازند که هر یک سیزده اتم دارند.

فراند و هم‌کارانش، با استفاده از یک الگوریتم ژنتیکی ساختارها‌یی را جست‌وجو کردند که انرژی‌ی کمینه (و در نتیجه‌ی پای‌داری‌ی بیشینه) داشتنند. این جست‌وجو بین خوشه‌ها‌یی با اندازه‌ها‌ی جادویی انجام شد. این فیزیک‌پیشه‌ها با پای‌بیست‌وجهی‌یی شروع کردند که N_1 اتم نقره و N_2 اتم مس یا نیکل داشت و m تا از اتم‌ها‌یش درونی بودند. چنین ساختاری را با $(N_1, N_2)pIh^m$ نمایش می‌دهند. آن‌ها دریافتند اگر تعداد کل اتم‌ها 38 باشد، پای‌دارترین خوشه‌ها خوشه‌ها⁸ ($30, 8)pIh^7$ ، $(31, 7)pIh^6$ ، و $(32, 6)pIh^6$) اند.

برا ی خوشه‌ها ی با 34 اتم، پای‌دارترین ساختار⁷ (pIh⁷, 27) بود. به گفته ی این گروه، پای‌داری ی این خوشه‌ها ناشی از اختلاف اندازه ی اتم‌ها ی سازنده یا هم (اتم‌ها ی نقره خیل ی بزرگ‌تراند)، و تعامل فلزها به تشکیل - پیوندها ی کوتاه با اتم‌ها ی بیرونی و پیوندها ی بلند با اتم‌ها ی درونی است. تعامل اتم‌ها ی نقره به جداشدن از اتم‌ها ی دیگر و آمدن به سطح هم مهم است. فراند و هم‌کاران⁸ ش بنا دارند خوشه‌ها ی مشابه ی از جنس - عنصرها ی دیگر را هم جست‌جو کنند و ویژه‌گی‌ها ی کاتالیزگری، اپتیکی، و مغناطیسی پیشان را بررسی کنند.

[1] Physical Review Letters **93** 105503

[2] Riccardo Ferrando

[3] pIh